

Європа після Другої світової війни. Італія в 1945 – 2012рр.

Опорні поняття і дати уроку

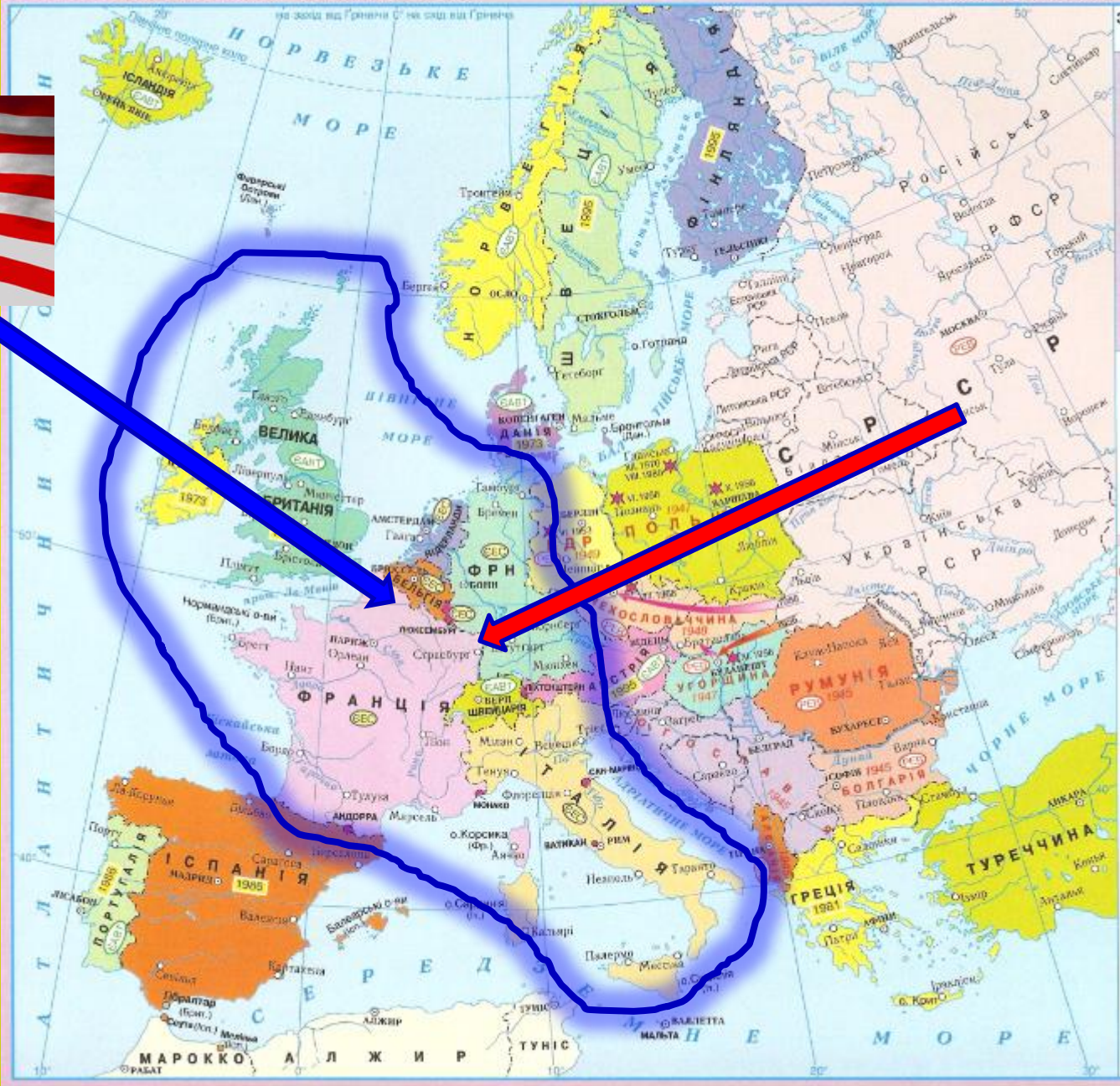
- Опорні поняття:
- План Маршалла;
- Економічне диво;
- Європейська інтеграція;
- Мафія;
- Опорні дати:
- 1946р. – проголошення Італії республікою;
- Травень 1949р. – утворення ради Європи;
- Березень 1957р. – утворення ЄЕС;
- 1994р. – завершення історії Першої Республіки в Італії

Актуалізація опорних знань

- В якому становищі опинилися країни Західної Європи після завершення Другої світової війни?
- З одного боку – післявоєнна розруха та економічна криза, загроза активізації робітничого руху та лівих партій.
- З другого боку – реальна небезпека демократичним державам Західної Європи.
- США вирішили надати економічну допомогу країнам Західної Європи для відновлення економіки, недопущення поширення комуністичних режимів в Європі та посилення свого впливу в Європі.

ЄВРОПА у другій половині ХХ століття

Масштаб 1:20 000 000

План Маршалла

- План Маршалла був схвалений на міжнародній конференції в Парижі в 1947р.
- У його реалізації погодилися брати участь 16 європейських держав.
- Суть плану:
  - Надання фінансової допомоги на відбудову економіки країни;
  - Створення найбільш сприятливих умов для імпорту американських товарів;
  - Заохочення державних та приватних американських інвестицій.
- Обсяг допомоги – 17 млрд дол.
- Утворення Організації європейського економічного співробітництва (ОЕСС)

Джордж Маршалл

План Маршалла

- Умови надання допомоги:
  - Надання США інформації про стан економіки країни;
  - Не продавати стратегічних товарів СРСР;
  - Заохочення приватного підприємства;
  - Відмова від націоналізації в промисловості;
  - Виведення комуністів зі складу урядів
- Реалізація плану розпочалася з квітня 1948р.
- Найбільшу допомогу отримали ФРН, Велика Британія, Франція, Італія.
- Результат – швидке відновлення довоєнного рівня економіки, поліпшення життя населення, покращилися умови для розвитку демократії, посилення інтеграції.

Початок європейської економічної інтеграції

- Європейська інтеграція – процес утворення нового типу міждержавних відносин, що розпочався після Другої світової війни і забезпечила країнам Західної Європи високі темпи економічного розвитку соціально – політичну стабільність і безпеку.

1947р.
Європейська
економічна
комісія

1948р.
Утворення
Західного союзу

1949р.
Утворення Ради
Європи

1951р.
Утворення ЄОВС

1957р.
Утворення ЄЕС

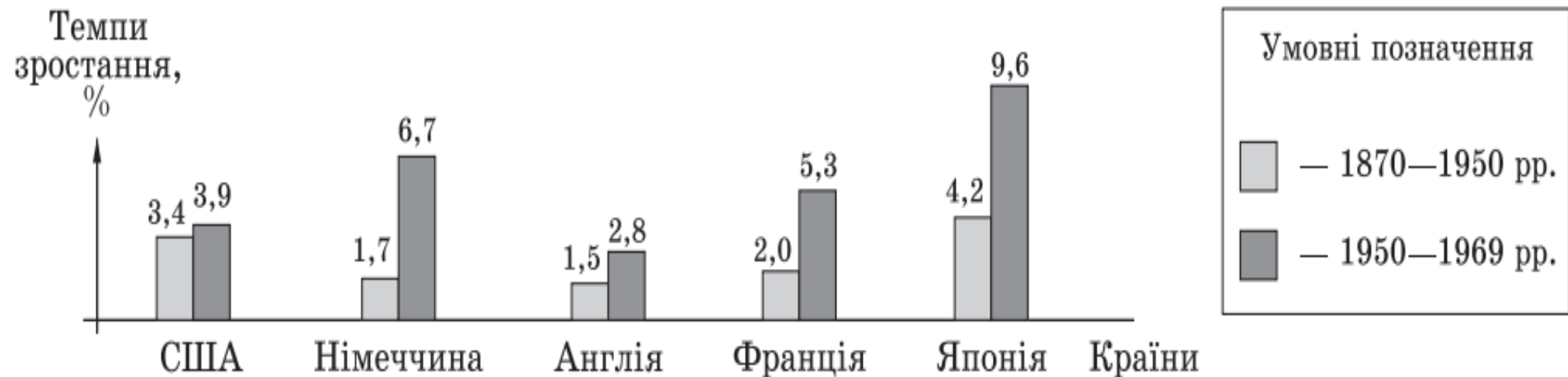
1957р.
Утворення
Євроатому

1960р.
Утворення Європейської
асоціації вільної
торгівлі

1967р.
Утворення Європейського
Співтовариства (ЄС)

ОСОБЛИВОСТІ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО ТА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ — НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.

■ Середньорічні темпи зростання валового національного продукту (%)

Етапи розвитку країн Заходу у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

Етап	Хронологічні рамки	Характеристика, зміст
I	Друга половина 40-х – початок 50-х рр. ХХ ст.	Повоєнна відбудова країн Європи. Зміцнення економічних позицій США.
II	50-60-ті роки ХХ ст.	Становлення моделі держави процвітання. "Економічні дива"
III	70-ті рр. ХХ ст.	Економічні кризи, криза моделі держави процвітання
IV	80–перша половина 90-х рр. ХХ ст.	«Консервативна революція». Прискорений розвиток "нової економіки". Прискорення інтеграційних процесів. Становлення глобальної економіки
V	Кінець ХХ– початок ХХІ ст.	Новий етап розвитку моделі держави процвітання. Глобалізація. Криза "нової економіки"

Державна символіка Італії

У центрі Венеції

Наслідки Другої світової війни для Італії

Людські втрати	Близько 330 тис. вбитих і пропалих безвісті, 85 тис. поранених. За іншими даними – 556 тис. чол.
Матеріальні втрати, економічні наслідки	Третина національного багатства. На 1945 р. об'єм промислового виробництва складав 40% довоєнного, ВВП було на рівні 1909 р. Процвітала спекуляція і «чорний ринок».
Територіальні зміни	Втрата всіх колоній (Лівія, Сомалі), Поділ Трієсту з Югославією. Передача о-в Додеканес Греції. Країна була окупована англо-американськими військами.
Соціальні наслідки	Безробіття (2 млн чол), проблеми інвалідів.
Політичні зміни	Повалення монархії, проголошення республіки. Домінування у політичному житті ХДП, СПІ, КПІ

Які головні завдання стояли перед Італією після завершення Другої світової війни?

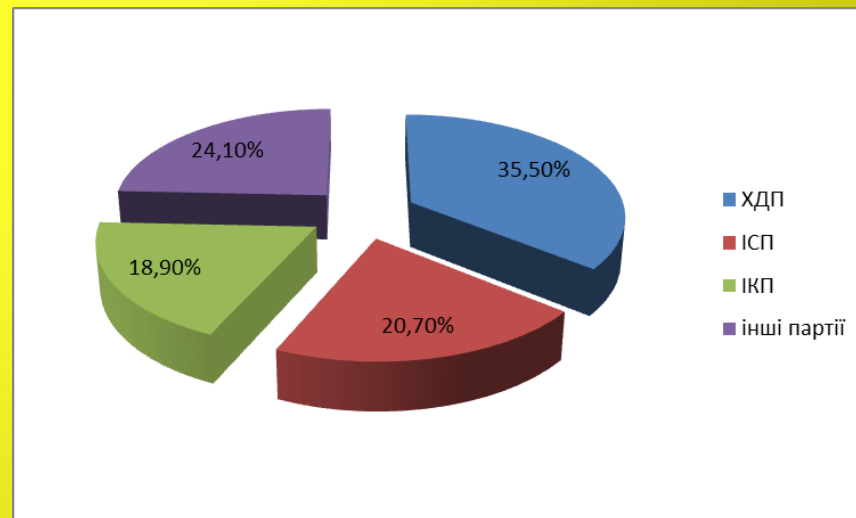
Проголошення республіки 8 червня 1946 року

Найбільш популярні політичні партії в перші роки після закінчення війни – Християнсько – демократична партія, Італійська соціалістична партія, Італійська комуністична партія.

2 червня 1946р. – референдум щодо форми державного правління Італії та вибори до Установчих зборів

Результати голосування щодо форми державного правління:

- За республіку – 12,7 млн голосів;
- За монархію – 10,7 млн голосів

Фінансова допомога
за планом Маршалла
за умови виведення
членів ІКП з уряду

1947р. виведення
комуністів з
уряду

Коаліційний уряд А.де Гаспері
(ХДП+ІСП+ІКП)

ІСП + ІКП = єдність дій
(жовтень 1946р)

ХДП

Травень 1947р. формування
однопартійного уряду
А.де Гаспері

Конституція 1948р.

Президент
7 років

Голова Ради
Міністрів

Рада Міністрів

Виконавча гілка влади

Парламент

Палата
депутатів

сенат

Законодавча гілка влади

Парламентська республіка

Яка форма державного правління встановлювалася в Італії?

Основні положення Конституції Італії:

- Обмеження великого землеволодіння;
- Націоналізація сировинних та енергетичних галузей промисловості; участь трудящих в управлінні виробництвом;
- Право на страйки, працю, відпочинок, соціальне забезпечення, на освіту;
- Встановлення рівності чоловіка і жінки

Причини, передумови

- Аграрна реформа, яка дещо зняла гостроту соціальної напруги на селі та земельну проблему. Селяни отримали за викуп і кредит 1,5 млн га землі. Реформа сприяла розширенню внутрішнього ринку, модернізації сільського господарства.
- Державна підтримка великих корпорацій, стимулювання централізації капіталу. Як результат — поява великих промислових імперій: ФІАТ, Монтекатіні, Піреллі, Едісон, Оліветті та ін.
- Створення великих державних підприємств і значного за обсягами державного сектору економіки (до 40 % промисловості).
- Значні капіталовкладення у розвиток відсталого Півдня країни.
- Дешева робоча сила.
- Залучення іноземного капіталу.
- Участь у європейських інтеграційних процесах. Країна — засновниця ЄЕС.
- Створення широкої системи соціального забезпечення, яка сприяла формуванню внутрішнього ринку.
- Структурна перебудова економіки, орієнтація на експорт. Оновлення технологічної бази, запровадження досягнень НТР.
- Надання пільг малому та середньому бізнесу. Широкий випуск недорогих якісних товарів повсякденного вжитку, побутової техніки, одягу, взуття тощо.
- Розвиток системи курортів, туризму, відпочинку і розваг

- Майже два десятиріччя італійська економіка розвивалася високими темпами – в середньому 5,7% на рік. Темпи розвитку були найвищими в Європі.
- За цей період Італія перетворилася на індустріальну країну.

Соціально – економічний і політичний розвиток Італії наприкінці ХХ – на початку ХХІ століття

- Прихід до влади правоцентристських урядів;
- Часті зміни урядів;
- Боротьба проти мафії (операція «Чисті руки» 1992 р – викриття у зв'язках з мафією лідерів політичних партій ХДП, ІСП) ;
- Криза старих партій, поява нових партій і блоків («Вперед, Італіє» на чолі з С.Берлусконі) ;
- 1993р. – проведення виборів до парламенту здійснювалося за мажоритарної системою;
- 1994р. – розпуск парламенту, завершення історії Першої Республіки в Італії;
- Прихід до влади «нової хвилі» італійських політиків – Ламберто Діні, Романо Проді, Сільвіо Берлусконі.

Політичний розвиток Італії

Неофашисти
Італійський
соціальний рух

Панівне становище ХДП
(на протязі 50 років)

Ліві партії
ІСП, ІКП

Мафія

Червоні бригади

Політична криза;

Протягом 1969 – 1981рр. загинуло 386 осіб;

Убивство лідера ХДП А.Моро в 1978р.;

Замах на Папу Іоанна-Павла II в 1982р.

Мафія – специфічна система соціальних відносин, яка виявляється у стійкому існуванні й широкому розгалуженні таємної структури, що вдається до методів економічного примусу, насильства, терору і вбивств, тобто радикальних методів

- Народився в Мілані 29.09.1936р. У сім'ї банківського службовця. В 1961 році на відмінно закінчив юридичний факультет Міланського університету.
- З 1961 року розпочав свою кар'єру в бізнесі. Заснував будівельну компанію, здійснював будівництво житлових комплексів поблизу Мілана.
- З кінця 70-х років почав займатися засобами масової інформації – придбав акції газети «Джорнале», потім три телевізійних компанії «Канал-5», Італія-1», «Рете-4», які згодом були об'єднані в холдинг «Медіасет».
- В 1986 році купив футбольний клуб «Мілан», а в 1988 році став власником мережі крупних універмагів «La Stando».
- З 1990р. співвласник видавничого тресту «Арнольдо Мондадори едиторе».
- Крім ЗМІ в його імперію входять страхові компанії, магазини, інвестиційні та пенсійні фонди.

Діяльність уряду С.Берлусконі

Внутрішня політика уряду С.Берлусконі базувалася на неоконсервативних позиціях:

- Сприяння розвитку приватного бізнесу;
- Зниження податків для підприємців;
- відміна податку на спадок;
- Реформа виборів (пропорційна система виборів);
- Розробка реформи державного устрою країни;
- Реформування імміграційної політики Італії.

В 2011р. С.Берлусконі подав у відставку

Висновки

- У другій половині ХХ ст. Італія пройшла складний шлях подолання фашистського минулого. Завдяки наполегливості політичної еліти Італія стала однією з провідних країн Західної Європи, ставши членом "G-7". У 50-60-ті роки в розвитку економіки країни спостерігалось «економічне диво».
- Найбільш складною проблемою для країни стала корупція, яка стала вагомим чинником політичного життя. Вона стала основою для процвітання організованої злочинності – мафії, яка пронизала політичні структури країни. 90-ті роки ХХ ст. стали періодом розгортання широкомасштабної боротьби з корупцією.
- Були внесені кардинальні зміни і в політичне життя країни, що стало основою для твердження, що в Італії встановилась Друга республіка (початок 90-х років).